

Alej "Lipůvka"

Koncem 17. století se ujal osovského panství rod Kauniců, jehož člen Jan Adolf hrabě z Kaunic, hejtman Podbrdského kraje, pozvedl panství ve všech směrech. Nechal přestavět starou tvrz na barokní zámek a od něho vysázet lipové aleje do všech stran. Jedna z nich vedla na východ směrem k Malému Vosovu, jak se tehdy psalo v mapách. Podle kroniky zahubila některé aleje v 19. století nemoc a lípy byly nahrazeny kaštanem koňským. Alej k Malému Vosovu v této době z map mizí.

Lípa srdčitá nazývaná též lípa malolistá (Tilia cordata). Druh původní v Evropě se vyskytuje po celém území České republiky, často se vysazuje v parcích a stromořadích. Lípa srdčitá je velmi užitečný strom. Vysazuje se pro dřevo, jako okrasný a stínící strom, jako medonosný strom a také pro květy, které jsou vysoce ceněné v lidovém léčitelství.

Lípa bývala vždy uctívaným symbolem ochrany, pomoci a lásky. Lidé věřili, že dokáže odehnat zlé duchy, dodat člověku energii a odehnat chmurné myšlenky. Pro indoevropské kmeny byla symbolem ženskosti, zatímco dub byl naproti tomu symbolem mužnosti. Oba stromy okouzlovaly předky hlavně svou mohutností a dlouhověkostí. V době národního obrození byl dub stále více spojován s německým národem, zatímco lípa byla slovanská a na Vše-slovanském sjezdu v Praze roku 1848 se stala oficiálně symbolem všech Slovanů.

V roce 2019 navrhl Kulturní a okrašlovací spolek KOS Osov tuto starou alej obnovit. Následovalo zaměření a obnovení původní polní cesty, aby byla alej vysazena správně dle katastru nemovitostí. Po jednání spolku a samosprávy s majiteli okolních pozemků a úřadem pro ochranu životního prostředí vznikl projekt stromořadí lípy srdčité, vysazené pouze podél severní strany cesty. Na nákup jednotlivých stromů přispěli občané Osova a Osovce, jak uvádí text pamětního kamene na začátku aleje.

Stromořadí je součástí červené stezky Čtyřlístku podbrdských polních stezek a spolu s polní cestou je majetkem obce Osov.

Josef KOZÁK

Detail mapy II. vojenského mapování z roku 1840 se zakreslenou alejí mezi Velkým a Malým Vosovem. Zdroj: ČÚZK

Podbrdský čtyřlístek polních stezek je projekt turistických tras vedoucích z centrálního Osova do jednotlivých okolních obcí - Vižiny, Velkého Chlumce, Skříple a Lážovic.

Více na: <http://www.kososov.cz/stezky>

Výrobu této tabulky podpořili ...

